

Blöð og aðrir miðlar skulu á tímatalvuna hjá donsku skúlanæmingunum

MYND: JØRGEN SCHIØTTZ

FJØLMÍÐLARNIR INN Í DONSKU SKÚLARNAR

Donsk skúlabörn hava fyrri neyðini at læra um týðningin, sum fjølmiðlarnir hava í samfelagnum, fyrri at kunna klára seg. Eitt samd Fjølmiðlanevnd leggur tí upp til, at gera fjølmiðlar til eina kravda lærugrein í fólkskúlanum

Hóast ættarliðini undan hava klárað seg uttan at læra um fjølmiðlar og teirra leiklut í samfelagnum, heldur Fjølmiðlanevndin hjá donsku stjórnun, at tað er av avgjörðum týðningi, at børn og ung læra um fjølmiðlarnar, fyrri at kunna klára seg í framtíðar Danmark.

Allir uttan ein av teimum 28 limunum í nevndini, mæla til, at fjølmiðlar skjótast gjørligt gerast ein sjálfvæðug og kravd lærugrein í fólkskúlanum og ungdomsskúlagvingunum.

Tilmælið verður millum annað bygt á, at sjónvarp og blöð í størri mun eru við til at seta tað politisku, sosialu og mentanarlígu dagskrána.

Fyri børn og ung merkir hetta, at teirra politiska skil, teirra vitan um samfelagið, og hvussu tey siggja heimin í størri mun verður merkt av fjølmiðlunum, sigur Torben Krogh, sum er formaður í Fjølmiðlanevndini,

sum hevur gjørt tað 100 síðu stóru frágreiðingina. Sum stóðan er í dag, kunnu næmingar fara gjøgnum alla skúlatíðina, uttan nakratíð at læra tað minsta

BØRN OG MIÐLAR

- Børn millum 7 og 12 ár brúka í miðal trýggjar og ein hálvan tíma uttanfyri skúlatíðina til fjølmiðlarnar. Ein tinekjari brúkar fýra tímar og frá korter, og tey vaksnu brúka meira enn seks tímar um dagin.

- Børn lesa ikki tíðindi, tey lesa um sjónvarp.

- Bæði børn og ung brúka umleið ein hálvan tíma um dagin til teir prentaðu fjølmiðlarnar.

- Nógv børn kundu hugsa sær eitt barnablað einaferð um vikuna, sum snúði seg um hvat hendi í Danmark og úti í heiminum annars.

- Børn sakna tíðindi, sum ikki leggja dent á harðskapin í heiminum, men á hvussu tað ber til at liva undir øðrum umstøðum, enn tey sjálvi eru von við.

- Nógv børn í 8-9 ára aldrinum, gerast bangin, tá tey hava sæð sendingar við ógvusligum ella harðligum myndum. Tað eru serliga børn frá teimum lægri sosialu klassunum, sum hyggja eftir sjónvarpi og video.

- Nógv eldri børn og ung hava trupulleikar við at lesa. Hesin bólkurin tykist vera vaksandi, og umfarir í lötuni umleið 15% av danska fólkinum.

um fjølmiðlarnar og teirra leiklut í samfelagnum. Og um børn og ung ikki læra vera kritisk og analytisk yvir fyrri tíðindum, er tey í vanda fyrri at gerast mentanarligir og sosialir taparar, verður sagt í frágreiðingini.

Eisini verður sagt, at donsku sjónvarpsrásirnar í størri mun skulu senda dokumentarsendingar, sum taka støði í fyrirteytunum hjá teimum ungu. Børn sakna nevniliga tíðindi og bakgrundstílfar, sum tey skilja.

Nýggja frágreiðingin hevur fingið politiskan stuðul, eftir at hon varð framlögð. CD, SF, teir Radikali, Sosialdemokratarnir og Einheitslistin taka í høvuðsheitum undir við boðskapinum í frágreiðingini, men ikki øll halda, at tað er rætt at gera fjølmiðlarnar til eina sjálfvæðuga lærugrein, men heldur at teir skulu setast inn í ein størri samanhang.

ek

ATOMKETTLINGAR

Fýra litlir kettlingar, sum ústrála meira enn sjarmu, eru innibýrgdir á einum kjarnorkuverkið í Kalifornia í USA. Kettlingarnir eru geiðslavirkir og eru vandamiklir fyrri umhvørvi.

Sera hóskandi hava kettlingarnir fingið nøvnini Alfa, Gamma, Beta og Neutron. Tað er framvegis ein gáta, hvussu mamma kettlingarnar er sloppin igjøgnum umfatandi trygdarútgjöldina á kjarnorkuverkinum.

Sambært serfrøðingum, fer geiðslavirknið á kettlingunum at minka eftir nøkrum vikum, og so kunnu kettlingarnir sleppa aftur til sínar kettuvinnir. Eftir at tíðindini um teir fýra kettlingarnar bórast, hava nógv fólk hava sagt seg vera til reiðar, at taka imóti teimum, tá teir sleppa leysir aftur.

HANN TÓK TENNINAR VIÐ SÆR

Løgreglan í Løgstør leitar eftir handilstonnum hjá einari kvinnu í Brovst í Norðurljóndandi.

Viðmaðurin hjá kvinnuni tók tenninar við sær, tá hann rymdi, eftir at hava skeldasi við hana allan dagin.

Kvinnan, sum er í 30-unum, situr eftir uttan tenn og vinmann, men løgreglan leitar eftir báðum.

KEÐA SEG Í HEL

Franskir løgreglumenn í stórum tali gera sjálfmóð. Hvønn 9. dag avgerð ein franskur løgreglu maður at gera av við seg sjálfan, og síðani árskrifti er titileikin minkaður til hvønn 6. dag.

Ein fronsk kanning visur nú, at løgreglumennirnir keða seg stórliga í sínum arbeiði, og at hetta blanda saman við ótta í arbeiðinum, blívur til ein deyðiligan cocktail, sum lættliga kann geva sálarligar trupulleikar, og harvið føra til sjálfmóð.

BORGMEISTARI GEVUR BANKA SEKKIN

Hetta hendir eftir seinastu avdúkingarnar av Den Danske Bank

Borgmeistarin í Hvidovre, Britta Christensen, er ikki blíð við Den Danske Bank eftir seinastu avdúkingarnar um leiklutin hjá bankanum í málinum um Hafnia og Baltica.

Tí hevur hon slutt tær 15 mió. kr., sum kommunan eigur, í bankanum í einan annan peningastovn.

– Vi eru væl nøgd við ta tænastu, sum vit hava fingið frá deildini í Hvidovre, og tað havi eg eisini sagt bankanum frá, men eg eri skelkað av hvussu bankin hevur umsitid sínar pengar yvirfyri A. Møller og Hafnia og Baltica, og hvussu áhugamálini hjá monnum í nevndini verða blandað upp, sigur Britta Christensen.

– Eg vil provokera bankan til at koma við eini frágreiðing til avdúkingar greinarnar í bløðunum seinastu tíðina. Higar til hevur Den Danske Bank ikki víst skuldsætingunum aftur, sigur hon.

– Eg eri ikki nøgd við manglandi frágreiðingina frá bankanum. Eg veit at bankin sigur, at blöðini ikki siga alla søguna, sum hon er, men so kann bankin koma við allari søguni. Og kann mitt tiltak hjálpa til tað, so eri eg nøgd.

Den Danske Bank er millum annað skuldsættur fyrri, at nevndarlímarnir í bankanum sjálvir sita og viðgera mál, sum teir á onkran hátt persónliga eru blandaðir upp.

– Í býráðnum gera vit nógv burtur úr, at limir mugu fara út um, um vit viðgera mál, sum viðkoma teimum. Í Den Danske Bank hava teir eftir øllum at døma gloymt, at tað eru pengarnir hjá innsetarunum, sum teir umsita.

Den Danske Bank hevur gjørt lógirnar um nevndarfundir strangari, fyrri at ganga nakrar av atfinningunum á mót.

Kommunan í Hvidovre ætlar nú, at bjóða sitt bankasamband út til fríja kapping.

ek

– Eg eri ikki nøgd við